

Chceš sa lepšie učiť?

Otestuj, ktorý zmysel pri učení používaš!

Učíme sa celý život – je tvrdenie, ktoré zvykneme vo všeobecnosti hovoriť. Dôvodom je, že v živote vykonávame množstvo činností, analyzujeme mnohé situácie, riešime rôzne problémy a pri všetkom prebieha určitá interakcia medzi človekom a prostredím. Rovnakú činnosť môžu rôzni ľudia vykonávať rôznym spôsobom na inej úrovni kvality.

S učením sa začína spájať termín učebný štýl, ktorý predstavuje proces ovplyvnený nielen poznávacou činnosťou, ale aj osobnou charakteristikou jedinca, jeho motivácie k učeniu, jeho zámerom a pod. Každý človek sa učí svojím individuálnym, jedinečným spôsobom.

Učebný štýl je súhrn postupov, ktoré jedinec v určitom období preferuje pri učení. Učebný štýl sa vyvíja z vrodeneho základu, ale v priebehu života sa mení a zdokonaľuje. Jedincovi môže pomáhať pri dosahovaní dobrých výsledkov pri učení určitého typu učiva a v určitej pedagogickej situácii.

Učebné štýly klasifikované podľa zmyslových preferencií

Pri učení sa a prijímaní informácií sa ľudia odlišujú aj tým, ktoré zmysly sa prednostne uplatňujú. Niektorí sa lepšie učia čítaním, ďalší počúvaním iných, iní prezeraním obrázkov, grafov a ďalší manipulovaním s učebnými pomôckami. Klasifikácia učebných štýlov podľa zmyslových preferencií sa označuje akronymom VARK.

1. Visual (vizuálny- zrakový)

2. Aural (auditívny- sluchový)

3. Read /write/ (verbálny, slovný)

4. Kinesthetic (kinestický – pohybový)

Zmiešaný učebný štýl

Uvedené učebné štýly sú prevažne vrodené a človek sa najúspešnejšie učí tým štýlom, ktorý má vrodenný, teda je mu prirodzený, pričom prirodzených štýlov môže byť aj viac. V takom prípade ide o zmiešaný učebný štýl- multimodality (MM). Môže byť zložený z dvoch, troch aj všetkých štyroch učebných štýlov. Multimodality – zmiešaný štýl predstavuje dva typy žiakov. V prvom type ide o skupinu ľudí, ktorí sú flexibilní v komunikácii a aplikujú a striedajú rôzne štýly učenia. Vyberú si štýl, ktorý sa im hodí pre dané riešenie a zvládnutie situácie. V druhom type ide o skupinu ľudí, ktorí potrebujú vstupy a výstupy takmer zo všetkých učebných štýlov podľa zmyslových preferencií. Trvá im dlhšie získať potrebné informácie, ale v celkovom výsledku majú oveľa komplexnejší obraz o probléme, disponujú s hlbším poznaním a výsledkom je prepracované riešenie z mnohých uhlov.

Vizuálne – neverbálny učebný štýl

Charakteristika: Ľudia, u ktorých sa preferuje tento učebný štýl, sa najlepšie učia, ak sa príjem informácií zobrazuje v podobe vizuálnych obrazov vecí, tvarov. Najlepšie si pamätajú učivo, pri ktorom môžu používať zrak. Dokážu si učivo v pamäti predstaviť, spoliehajú sa na svoju zrkovú pamäť. Majú radi bohato ilustrované a štruktúrované texty, pri vysvetľovaní sami používajú pojmové mapy a schémy. Radi sedia v predných laviciach, aby im nič neuniklo pri sledovaní učiteľa. Predstavujú si všetky údaje o probléme skôr, než začnú vyvíjať akékoľvek úsilie o riešenie. Stratégie riešenia problémov ľudí tohto typu sa budú najčastejšie opierať o analógiu, priestorovú reorganizáciu problému. Najradšej komunikujú s inými ľuďmi, používajú obrázky, farby, fotografie, výkresy,

predstavy, mapy. Dokážu si ľahko predstaviť nakreslené, opísané objekty, plány a pod. Uplatňujú sa najmä v povolaniach navigátor, architekt, sochár, maliar, fotograf, módný návrhár, konštruktér.

Efektívne možnosti učenia sa: U žiakov s týmto učebným štýlom sa odporúča, aby si učivo zaznamenávali najmä graficky v podobe pojmových máp, schém, obrázkov, diagramov a pod. Slová by mali nahrádzať grafickým značkami, symbolmi. Odporúča sa využívať farebnosť v poznámkach, nemali by byť vyrušovaní hlukom a rečou. Učebné metódy pre vizuálny typ: písomné materiály, pri prednáškach sa robiť poznámky, snažiť si používať vizuálnu predstavivosť pri učení všetko to, čo je potrebné si zapamätať z učiva, používať pri poznámkach ilustrácie. Pri učení z učebnice by si mali hlavné kľúčové slová, pojmy atď. písať na okraje. Rôzne prvky učiva by mali farebne rozlišovať a podčiarkovať. Hlavné pojmy v učive je vhodné vyjadrovať v podobe pojmových máp. Môžu využívať pri učení počítač, pretože učivo na obrazovke si ľahšie zapamätajú. Na vyučovanie by sa mali pripravovať v tichom prostredí.

Auditívny učebný štýl

Charakteristika: Ľudia, u ktorých dominuje auditívny (sluchový) učebný štýl sa najlepšie a najradšej učia, ak učivo, informácie počujú. Veľmi radi komunikujú s inými, radšej počúvajú a hovoria, ako píšu a čítajú. Najlepšie sa učia počúvaním prednášok a rozprávaním s inými žiakmi. Auditívne typy jedincov majú výbornú sluchovú pamäť. Mávajú väčšinou hudobný sluch a údajne sa im lepšie učia cudzie jazyky. Vo svojej pamäti si dokážu vybaviť rozprávajúceho hlas a aj rozhovor. Problém im robí chápať a pamätať si písané slovo. Pri výklade učiva si zvyknú robiť minimum poznámok, pretože prednosť dávajú počúvaniu učiteľa. Obľubujú pri učení a komunikovaní hudbu, rôzne zvuky, rytmus a rýmovacky. Pri učení si učivo nahlas opakujú. Spravidla hrajú na nejaký hudobný nástroj, radi spievajú. Je vhodné, ak sa pokúsia zhudobniť si učivo alebo rytmicky upraviť. Uplatňujú sa v profesiách ako hudobný skladateľ, spevák, zabávač, akustický inžinier.

Efektívne možnosti učenia sa: Žiaci preferujúci pri učení sluch sa najlepšie učia počúvaním a verbálnou komunikáciou, diskutovaním. Učivo by si mali nahlas opakovať a mali by sa učiť aspoň s jedným spolužiakom. Ideálne by si učivo mali nahrávať a učiť sa prostredníctvom nahrávky. Keďže si dobre pamätajú rýmovacie texty, mali by si ho usporiadať tak, aby sa im rýmovalo. Výborným riešením je používať akronymy, akrostichy a rôzne techniky pamätania si. Pri učení si môžu púšťať hudbu, aby im tvorila muzikálne pozadie.

Vizuálno – verbálny učebný štýl

Charakteristika: Ľudia, u ktorých dominuje tento učebný štýl, sa najradšej učia a aj komunikujú s inými prostredníctvom slova, a to ako hovoreného, tak písaného. Ľahko a plynule sa vyjadrujú ústne aj písomne. Radi píšu a čítajú. Majú bohatú slovnú zásobu, bývajú dobrými rečníkmi. V školskej populácii sa vyskytujú veľmi zriedka. Žiaci s týmto štýlom učenia pracujú s vysokou mierou abstrakcie. Radi pracujú s logickými reprezentáciami, symbolickými vyjadreniami, matematickými vzorcami. Preferujú pozorovanie pred fyzickou činnosťou a počúvaním. Dobré si pamätajú napísané slová, čísla a preferujú čítanie učebných textov. Dokážu študovať aj samostatne (bez pomoci učiteľa či spolužiakov). Uplatňujú sa v povolaniach spisovateľ, tlmočník, novinár, hovorca, učiteľ jazykov, moderátor.

Efektívne možnosti učenia sa: Žiaci s týmto učebným štýlom by sa mali pripravovať na vyučovanie tak, že všetko, čo si treba zapamätať, by si mal zapísať, a to aj viackrát. Učivo by mali vyjadriť vlastnými slovami, napísať ich a často čítať. Tabuľky, diagramy by si mali vedieť opísať vlastnými slovami. Pri učení je vhodné si jednotlivé úseky uceleného učiva logicky oddeľovať v podobe odstavcov, ktoré sa očísľujú alebo označia písmenami abecedy, používať učebné karty, jednotlivé prvky učiva farebne rozlíšiť. Hlavné pojmy v učive je pre nich vhodné vyjadrovať do pojmových máp, schém, obrázkov. Mali by sa učiť v tichom prostredí. Pri učení môžu využívať aj multimédiá.

Kinestetický učebný štýl

Charakteristika: Ľudia, u ktorých dominuje tento učebný štýl sa najlepšie učia a najradšej komunikujú s inými ľuďmi prostredníctvom reči tela, dotykmi, manipuláciou, ak sa môžu pri učení pohybovať, t.j. ak sa učia činnosťou. Majú radi činnosť, fyzickú aktivitu, manipuláciu, neustály pohyb. Premýšľanie, riešenie problémov, učenie je efektívne, ak sa súčasne vykonáva nejaký telesný pohyb. Ľudia s kinestetickým štýlom nevydržia dlho sedieť, počúvať učiteľa a byť ticho. Radi pracujú s rukami, bývajú manuálne zruční a často aj veľmi zvedaví. Dobre si pamätajú pohyby, majú dobrú motorickú koordináciu a rýchlo si osvoja psychomotorické zručnosti. Činnosť nejakého prístroja, stroja pochopia lepšie, ak ho môžu rozkladať, skladať, pohybovať ním. Uplatňujú sa v povolaniach masér, remeselník, vojak, tanečník, hasič, športovec, záhradník.

Efektívne možnosti učenia sa: Žiaci by mali používať trojrozmerné učebné pomôcky (modely, reálie) pre manipuláciu a potrebu dotýkať sa niečoho. Mali by využívať počítač, opakovať si učivo nahlas pri chôdzi, robiť si častejšie prestávky pri učení. Učivo si viackrát prepisovať, prekresľovať. Pri robení si poznámok na vyučovacej hodine by sa nemali sústrediť na písanie celých viet, ale na zachytenie hlavných myšlienok a kľúčových prvkov učiva. Učebné metódy pre kinetický štýl: vyrábať modely, učebné plagáty, zapisovať kľúčové pojmy, triediť a vkladať do kartotéky.

Možno už tušíš, do akého štýlu patíš. :-) Na presné zistenie slúži štandardizovaný dotazník, ktorý presne určí učebný štýl, podľa tvojich zmyslových preferencií. Ak máš záujem ako jednotliviec alebo celá trieda, či skupina - rada poskytnem dotazník a spolu ho vyhodnotíme. Na základe výsledkov poskytnem potrebné inštrukcie v písomnej podobe, ako sa máš učiť, a tak zlepšiť svoje známky či priemer. Teším sa na návštevu :-).

Kontakt: Mgr. Erika Kubová – učiteľský kabinet fyzioterapie (vedľa vrátnice školy).